Cyngor y Gweithlu Addysg

Education Workforce Council

Priodoldeb i Ymarfer

Gwybodaeth i ymgeiswyr: rhoi tystiolaeth mewn cyfarfod

Darperir yr wybodaeth hon ar gyfer ymarferwyr addysg- ‘ymgeiswyr’ - sy'n paratoi ar gyfer cyfarfod Pwyllgor Addasrwydd Cyngor y Gweithlu Addysg (‘CGA’).

Sylwch: mae'r cyfarfodydd hyn bellach yn cael eu cynnal o bell.

A oes rhaid i mi fynychu'r cyfarfod?

Mae CGA yn argymell yn gryf eich bod yn siarad â'ch cynrychiolydd undeb neu gynrychiolydd arall i gael cyngor a chymorth.

Gallwch benderfynu peidio â dod i’r cyfarfod. Ni all CGA eich gorfodi i fynychu ond mae'n argymell yn gryf eich bod yn mynychu gan mai eich cais chi i gofrestru yw hwn. Byddai Pwyllgor Addasrwydd yn disgwyl clywed am ddatganiad yr ymgeisydd yn uniongyrchol . Bydd eich presenoldeb hefyd yn caniatáu i'r Pwyllgor ofyn cwestiynau lle nad yw'n glir.

Os nad ydych yn mynychu, gall y Pwyllgor barhau â'r cyfarfod a dod i benderfyniad yn eich absenoldeb.

Os nad oes gennych gynrychiolydd, mae'n bosibl bydd yr wybodaeth ganlynol yn eich helpu i ddod i benderfyniad ynghylch mynychu.

Mae yna resymau eraill pam nad wyf am fynychu.

Efallai bod yna resymau penodol pam nad ydych am fynychu, neu’n teimlo na allwch fynychu.

Er enghraifft, efallai bod gennych anabledd, salwch neu gyflwr, megis iselder neu orbryder, anhawster dysgu, anabledd corfforol, neu’ch bod yn cael anhawster mewn sefyllfaoedd cymdeithasol. Neu efallai’ch bod chi’n teimlo dan fygythiad oherwydd eich oed, rhywedd, hil, cefndir diwylliannol neu rywioldeb.

Fodd bynnag, mae’n bosibl y gall CGA awgrymu addasiadau i’r ffordd y rhowch dystiolaeth, er enghraifft, trwy drefnu cymorth os oes gennych nam ar eich clyw neu’ch golwg, neu anawsterau symud.

Mae’n bwysig bod CGA yn gwybod am eich anghenion fel y gall sicrhau bod cymorth yn cael ei drefnu.

Nid wyf yn sicr a wyf am roi tystiolaeth yn y cyfarfod. Beth dylwn ei wneud?

Unwaith eto, mae CGA yn argymell yn gryf eich bod yn cysylltu â'ch cynrychiolydd undeb neu gynrychiolydd arall a fydd yn helpu i wneud penderfyniadau rydych yn fodlon arnynt.

Ni all CGA eich gorfodi i roi tystiolaeth, ond eto, **eich cais chi i gofrestru yw hwn.**

Ai cyfarfod cyhoeddus yw hwn? Pwy fydd yno?

Nage, cyfarfod **preifat** yw hwn.

Yr unig bobl yn y cyfarfod fydd staff CGA, y Pwyllgor, sy'n cynnwys personau cofrestredig a phobl leyg yn bennaf, a chyfreithiwr annibynnol sy'n gallu rhoi cyngor cyfreithiol i'r Pwyllgor.

A gaf i ddod â rhywun gyda fi i'r cyfarfod?

Cewch ddod â swyddog undeb neu gynrychiolydd arall gyda chi.

Ni chaiff arsylwyr fynychu am fod cyfarfodydd o'r natur hon yn breifat. Ni chaiff CGA na'r ymgeisydd alw tystion i'r cyfarfod.

A fyddaf yn derbyn y bwndel papurau cyn y gwrandawiad?

Byddwch. Anfonir hwn atoch 10 diwrnod cyn y cyfarfod. Anfonir copi hefyd at eich cynrychiolydd undeb neu gynrychiolydd arall.

Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor yn gofyn i chi edrych ar rai dogfennau yn y bwndel os yw am eich holi. Dylech gymryd eich amser i ddarllen pob dogfen yn ofalus cyn ateb.

Beth sy'n digwydd yn y cyfarfod?

Ar ddiwrnod y cyfarfod, dylech geisio cyrraedd swyddfeydd CGA erbyn 9:30yb. Mae cyfarfodydd yn dechrau fel arfer am 10yb. Bydd y Clerc yn sicrhau eich bod yn gyfforddus drwy ddangos ystafell y cyfarfod i chi, a'ch tywys i ystafell aros.

Mae cyrraedd mewn da bryd yn golygu y bydd gan eich cynrychiolydd undeb neu gynrychiolydd arall amser i siarad gyda chi am yr hyn fydd yn dilyn. Os nad oes rhywun gyda chi i'ch cefnogi, bydd swyddog CGA ac ymgynghorydd cyfreithiol CGA yn dod i siarad gyda chi cyn i'r cyfarfod ddechrau er mwyn esbonio beth bydd yn digwydd.

Mae trefn ystafell y cyfarfod (wedi'i hatodi) yn dangos ble byddwch yn eistedd pan fydd y cyfarfod yn dechrau.

Os ydych wedi anfon datganiad at CGA cyn y cyfarfod, gallech benderfynu, yn dilyn cyngor eich cynrychiolydd, ei ddarllen i'r Pwyllgor. Gallai hwn fod yn brofiad dirdynnol. Mae'n bwysig, pan ofynnir i chi wneud hyn, eich bod yn cymryd eich amser ac yn darllen yn araf a dylai hyn helpu. Ni fydd neb yn eich rhuthro. Gallai eich cynrychiolydd, os oes un gyda chi, ofyn cwestiynau i chi wrth i chi ddarllen, neu ar ôl i chi orffen darllen.

Wedyn, bydd y Pwyllgor yn gofyn cwestiynau i chi os oes rhai ganddo.

Pa gwestiynau a ofynnir i mi?

Dim ond cwestiynau am eich tystiolaeth a'ch addasrwydd i gofrestru ddylai gael eu gofyn.

Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol na ddylai cwestiynau fod yn gyfwynebiadol neu'n amhriodol.

Mae'n bosibl bod y cyfarfod yn cael ei gynnal peth amser ar ôl y digwyddiadau a arweiniodd ato. Os ydych wedi anghofio unrhyw fanylion neu ffeithiau, peidiwch ag ofni dweud hynny.

Beth sy’n digwydd os bydd angen hoe arna i?

Bydd y Pwyllgor yn awyddus i sicrhau eich bod yn gyfforddus wrth roi tystiolaeth. Os hoffech gael hoe ar unrhyw adeg, am ba reswm bynnag, cofiwch ddweud hynny. Gallai’r Pwyllgor hefyd benderfynu ei bod yn amser cael hoe os ydych wedi bod wrthi’n rhoi tystiolaeth ers peth amser.

A gaf i roi tystiolaeth yn Gymraeg?

Cewch. Bydd angen i chi roi 21 diwrnod o rybudd i CGA.

Bydd CGA wedi anfon yr holl wybodaeth sydd ei hangen arnoch 4 wythnos cyn y cyfarfod. Yn yr wybodaeth hon mae ffurflen o’r enw ‘Presenoldeb Ymgeisydd’. Gallwch ddefnyddio’r ffurflen hon i roi gwybod i CGA yr hoffech roi eich tystiolaeth yn Gymraeg.

A oes unrhyw beth arall y dylwn ei wybod neu ei ystyried?

Gwnewch yn siŵr bod gennych yr holl wybodaeth sydd ei hangen arnoch cyn diwrnod y gwrandawiad. Yn arbennig, gwiriwch y gwyddoch ble mae lleoliad y gwrandawiad a sut i gyrraedd yno – darperir map i chi mewn da bryd.

Hefyd, nodwch y canlynol:

- Dillad gwaith trwsiadus yw’r cod gwisg disgwyliedig ar gyfer gwrandawiadau.
- Caiff gwrandawiadau eu recordio.

Bu'n rhaid i mi deithio i'r cyfarfod. A gaf i hawliau treuliau?

Na chewch. Ni all CGA ad-dalu unrhyw gostau i chi.

Cyswllt allweddol

Cyfeiriad **Y Tîm Priodoldeb i Ymarfer**, Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru, 9fed Llawr, 35-43 Eastgate House, 35-43 Ffordd Casnewydd, Caerdydd, CF24 0AB

Ffôn 029 2046 0099

E-bost priodoldebiymarfer@cga.cymru

Caiff personau cofrestredig sy'n ddarostyngedig i'r gweithrediadau hyn gyflwyno ffurflenni, dogfennau a sylwadau ysgrifenedig i CGA yn Gymraeg neu Saesneg.